

*Бузинський Артем Олегович,
студент, спеціальність «Готельно-ресторанний бізнес»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна).
Науковий керівник: Лановюк Людмила Петрівна,
кандидат історичних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ІСТОРИЯ СТВОРЕННЯ «КУЛІНАРНИХ ДИПЛОМАТИЧНИХ ПРЕДСТАВНИЦТВ»

Одним із перших дав визначення кулінарної дипломатії американський фахівець у сфері міжнародних відносин Самуель Чаплл-Сокол, «як можливості

використання харчових продуктів і страв в якості інструменту для створення міжкультурного порозуміння в надії на поліпшення взаємодії та співпраці». Він також виділив два види кулінарної дипломатії – приватну та громадську. Якщо перша використовується за зачиненими дверима серед обмеженого кола державних осіб та дипломатів, то інша використовується як інструмент публічної дипломатії.

Ще на початку 2000-х років британське видання *The Economist* вперше заговорило про «гастрономічну дипломатію», коли Таїланд почав просувати себе через ресторани за кордоном. Згодом до цієї стратегії долучилися Корея, Японія, США. Страва - це не просто їжа. Це - ідентичність. Це - імідж. Це - м'яка сила, яка може впливати на туризм, економіку, міжнародні відносини.

Історичні літописи часів Київської Русі багаті розповідями про численні банкети та застілля руських князів, візантійські традиції прийому зарубіжних послів, зокрема, посольства на чолі з княгинею Ольгою в Константинополі. У XI ст. донька князя Ярослава Мудрого – Анна Ярославна навчила французів користуватися столовим приладдям та премудростям придворного етикету, який запозичила при київському дворі. Не дивлячись на драматизм та трагічність української історії, у народному уявленні міцно закарбувалося пригощання та обдаровування послів у викладі Івана Котляревського в «Енеїді».

У січні 2015 р. Україна стала третьою державою-учасницею (після Вірменії та Ізраїлю) проекту «Кулінарна дипломатія», організованого університетом Кадис Хас (Туреччина), Центром «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» (Україна) за фінансової підтримки Чорноморського трасту регіонального співробітництва. Метою проекту анонсовано забезпечення діалогу між недержавними суб'єктами, а саме, представниками громадянського суспільства та бізнесу шляхом залучення їх до серії обідів та вечерів для забезпечення різноманітних зв'язків між державами. В українській вечері у Стамбулі взяли участь політики, дипломати, представники бізнесових, державних та академічних кіл, які обговорили двосторонні відносини, культурний, соціальний та економічний діалог та майбутні перспективи розвитку наших причорноморських країн. Українські кухарі спільно з командою турецьких колег приготували борщ, вареники, котлети по-київські, узвар – ці страви слугували для неформального спілкування та дискусій. Показово, що захід пройшов під девізом «Кулінарна дипломатія – це серія смачних діалогів».

Своєрідними «кулінарними дипломатичними представництвами» є ресторани, кафе та інші подібні заклади гостинності, які презентують Україну як державу. Таким прикладом може стати Mgiya – ресторан сучасної української кухні у Лондоні, який відкрив разом із партнеркою Ольгою Цибитовською український шеф-кухар та гастрономічний дипломат Юрій Ковриженко. Ресторан розповідає про сучасну Україну та її традиції мовою смаку та затишку (бо окрім кухні, демонструє роботи українських художників та гаш дизайн). Стає помітно, що світ втомлюється від війни, Україна поступово сходить із перших шпальт газет та журналів. Місія «кулінарних дипломатичних представництв» – розповідати про Україну й надалі, хоча б і у такий спосіб.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.